IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 29.1.2019
COM(2019) 21 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

dwar l-implimentazzjoni ta’ strateġiji makroreġjonali tal-UE

{SWD(2019) 6 final}

MT

MT

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

dwar l-implimentazzjoni ta' strateġiji makroreġjonali tal-UE

1. Introduzzjoni

Minn mindu l-Kunsill Ewropew approva l-Istrateġija tal-UE għar-Reġjun tal-Baħar Baltiku (EUSBSR) fl-2009, ġew żviluppati tliet strateġiji makroreġjonali oħra tal-UE, (MRS — macro-regional strategies): l-Istrateġija tal-UE għar-reġjun tad-Danubju (EUSDR) fl-2011, l-Istrateġija tal-UE għar-Reġjun Adrijatiku u Joniku (EUSAIR) fl-2014 u l-Istrateġija tal-UE għar-Reġjun tal-Alpi (EUSALP) fl-2016.

Fis-16 ta' Diċembru 2016, il-Kummissjoni adottat l-ewwel rapport dwar l-implimentazzjoni tal-MRS1 li bħalissa jinvolvu 19-il pajjiż tal-UE u 8 pajjiżi mhux tal-UE. Dawn l-istrateġiji makroreġjonali saru parti integrali mill-qafas ta' politika tal-UE; huma joffru potenzjal qawwi u jikkontribwixxu b'mod uniku u innovattiv għall-kooperazzjoni fi ħdan l-UE u mal-pajjiżi ġirien.

Sussegwentement, il-Kunsill2, il-Kumitat tar-Reġjuni3 u l-Parlament Ewropew4 ukoll irrikonoxxew l-importanza tal-istrateġiji makroreġjonali bħala qafas integrat uniku biex jiġu indirizzati l-isfidi komuni u bħala strument rilevanti biex isir l-aħjar użu mir-riżorsi finanzjarji eżistenti, speċjalment fil-kuntest tal-globalizzazzjoni.

Madankollu, dawn l-istituzzjonijiet marru wkoll lil hinn minn xi rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni5 u enfasizzaw il-ħtieġa li jittejbu ċerti aspetti ewlenin fl-implimentazzjoni tal-MRS billi:

- jissaħħaħ l-impenn politiku fil-livell nazzjonali;
- jittejbu l-mekkaniżmi ta' governanza; kif ukoll
- jittejjeb l-aċċess għal finanzjament għal proġetti u prijoritajiet tal-MRS.

Huma għamlu xi rakkomandazzjonijiet speċifiċi dwar il-kontenut tar-Rapport attwali, fejn talbu għal;

- enfażi akbar fuq proċessi li jistgħu jħallu impatt fuq il-politiki;
- analiżi tal-konsistenza bejn il-politiki tal-UE u dawk nazzjonali u skemi ta' finanzjament;
- diskussjoni aktar profonda dwar l-indikaturi u r-riżultati tal-politiki ewlenin tal-MRS.

1 COM(2016) 805 final.

2 8461/17 Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill tal-25 ta' April 2017.

3 COTER-VI/029 opinjoni adottata fl-1 ta' Diċembru 2017.

4 Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2018.

5 COM(2013) 468 final, dwar il-valur miżjud tal-istrateġiji makroreġjonali; COM(2014) 284 final, dwar il-governanza tal-istrateġiji makroreġjonali; COM(2016) 805 final, dwar l-implimentazzjoni tal-istrateġiji makroreġjonali.

Il-potenzjal mhux sfruttat u l-isfidi persistenti tal-istrateġiji makroreġjonali huma wkoll ikkonfermati fi studju indipendenti[6] li sar fuq inizjattiva tal-Kummissjoni, u f'xi xogħlijiet imwettqa taħt il-programm Interact[7].

L-abbozz ta' proposta ppreżentata fit-2 ta' Mejju 2018 mill-Kummissjoni dwar il-qafas finanzjarju pluriennali għall-2021–2027, segwita, fid-29 ta' Mejju 2018, b'abbozz ta' pakkett leġiżlattiv għall-politika ta' koeżjoni futura[8], fetaħ perjodu ta' negozjar, li x'aktarx jinfluwenza kif ukoll jikkjarifika l-intenzjonijiet tal-pajjiżi involuti rigward il-futur tal-istrateġiji makroreġjonali.

Minn mindu sar l-ewwel Rapport tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-istrateġiji makroreġjonali fl-2016, l-iżvilupp favorevoli tal-ambjent ekonomiku fl-UE u fil-Balkani tal-Punent[9] ħoloq ambjent aktar pożittiv għall-implimentazzjoni tal-istrateġiji makroreġjonali.

L-għan tar-rapport attwali huwa doppju. L-ewwel nett, jivvaluta l-implimentazzjoni tal-erba' MRS f'dan il-kuntest ekonomiku inkoraġġanti li seta' għen lill-pajjiżi jtejbu l-approċċ ta' kooperazzjoni strateġika fit-tul tagħhom. It-tieni, huwa jqis l-iżvilupp possibbli tal-istrateġiji makroreġjonali fid-dawl tal-abbozz ta' regolamenti ta' wara l-2020.

Ir-rapport huwa kkomplementat minn Dokument ta' Ħidma tal-Persunal (SWD) li jagħti aktar dettalji dwar is-sitwazzjoni attwali għal kull MRS. Iż-żewġ dokumenti huma bbażati fuq kontribuzzjonijiet mill-partijiet ikkonċernati tal-MRS, l-istituzzjonijiet tal-UE, ir-rappreżentanti tal-Istati Membri, u l-esperti.

2. Riżultati

2.1. Kwistjonijiet trasversali

L-ippjanar u t-tfassil tal-politika

L-istrateġiji makroreġjonali huma pjattaformi politiċi li jżidu l-valur lill-aspett ta' kooperazzjoni tal-politika ta' koeżjoni u jipprovdu opportunità għal governanza multisettorjali, multinazzjonali u f'diversi livelli. Ittieħdu bosta inizjattivi fil-livell makroreġjonali, li jgħinu biex tinbidel il-mentalità (eż. EUSALP: Konferenza dwar l-Infrastruttura Ekoloġika[10]; is-Summit dwar il-foresti "Protection.Forest.Climate"[11]; Il-Konferenza dwar il-Mobbiltà fl-Alpi[12]) u huma mistennija li jkomplu. L-iżviluppi makroreġjonali u tal-baċini tal-baħar għenu biex isaħħu l-approċċ territorjali u l-kooperazzjoni territorjali Ewropea bħala aspett trasversali tal-politika ta' koeżjoni, u biex tiżdied l-attenzjoni għal "oqsma funzjonali".

---

6 L-istudju COWI: 'Macro-regional strategies and their links with cohesion policy' – Novembru 2017: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cooperate/macro_region_strategy/pdf/mrs_links_cohesion_policy.pdf

7 Il-librerija tal-programm Interact: http://www.interact-eu.net/library
http://www.interact-eu.net/search/node/macroregional%20strategies

8 Segwit, fl-14 ta' Ġunju 2018, mill-abbozz ta' regolamenti għall-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III) futur u Strument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI), rilevanti għal pajjiżi mhux tal-UE li jieħdu sehem fl-MRS.

9 Għal dettalji ulterjuri, ara l-Kummissjoni Ewropea: Tbassir Ekonomiku Interim tas-Sajf 2018, 12 ta' Lulju 2018 u l-Bank Dinji: Rapport Ekonomiku Regolari dwar il-Balkani tal-Punent (Nru 12), Ħarifa 2017.

10 https://www.alpine-region.eu/news/first-eusalp-environmental-ministers-conference-alpine-green-infrastructure-2

11 https://www.alpine-region.eu/events/forest-summit-protectionforestclimate

12 https://www.alpine-region.eu/events/3rd-eusalp-ag4-mobility-conference

Il-parteċipazzjoni ta' pajjiżi li mhumiex fl-UE fl-EUSDR, fl-EUSAIR u fl-EUSALP issir b'mod ugwali bħall-Istati Membri tal-UE. Pereżempju, mill-1 ta' Ġunju 2018, il-Montenegro għandu l-presidenza b'rotazzjoni tal-EUSAIR.

Il-parteċipazzjoni tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent fl-EUSDR u l-EUSAIR tgħin b'mod sinifikanti biex titrawwem l-integrazzjoni tagħhom fl-UE. It-talba magħmula lill-Kunsill mill-erba' Stati Membri tal-UE tal-EUSAIR (il-Kroazja, il-Greċja, l-Italja, is-Slovenja) biex tiġi inkluża l-Eks Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja fl-istrateġija hija pass tanġibbli f'din id-direzzjoni.

L-EUSDR tgħin ukoll biex tippromwovi l-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Moldova u l-Ukrajna, li issa huma integrati b'mod sħiħ fil-programm transnazzjonali tad-Danubju. Il-parteċipazzjoni tal-Ukrajna (ir-reġjuni tul ix-Xmara Danubju) u l-Moldova fil-ħidma konġunta relatata mal-EUSDR intensifikat b'mod sinifikanti fl-2016-2018, b'benefiċċji għall-implimentazzjoni tal-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni tagħhom mal-UE.

Għalkemm mhumiex membri tal-EUSBSR, il-Belarussja, l-Iżlanda, in-Norveġja u r-Russja jipparteċipaw ukoll f'ċerti proġetti makroreġjonali fir-reġjun tal-Baħar Baltiku, pereżempju permezz tal-programmi ta' kooperazzjoni transkonfinali u transnazzjonali tal-Interreg fir-reġjun13. B'referenza għall-programm transnazzjonali Interreg għall-Baħar Baltiku, l-iffirmar tal-ftehim ta' finanzjament bejn l-UE u r-Russja fil-bidu tal-2018 issa jippermetti li s-sħab Russi jkunu sħab sħaħ fil-proġetti, u b'hekk jiżdiedu l-opportunitajiet ta' kooperazzjoni.

Kapaċità amministrattiva

Il-programm Interact ikompli jippromwovi l-kunċett makroreġjonali, permezz ta' bini jew konsolidazzjoni ta' netwerks bejn implimentaturi ewlenin14 tal-istrateġiji (eż. fil-governanza, it-trasport, l-ambjent jew iż-żoni tat-tibdil fil-klima), u billi jiżviluppa metodi u għodod ta' kooperazzjoni biex jiġu integrati l-MRS fil-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej15 (Fondi SIE). Barra minn hekk, il-Kummissjoni, flimkien mal-programm Interact, waqqfet pjattaforma biex tiffaċilita l-iskambju ta' esperjenzi dwar l-implimentazzjoni tal-MRS u l-inkorporazzjoni tagħhom fil-Fondi SIE.

Il-Punt tal-Faċilità tal-EUSAIR qed jappoġġa l-implimentaturi ewlenin tal-istrateġija fit-twettiq tal-kompiti tagħhom.

Il-punt il-ġdid ta' Strateġija tad-Danubju (DSP) ilu jiffunzjona mill-bidu ta' Settembru 2018, wara perjodu ta' interruzzjoni.

Governanza

Ittieħdu xi inizjattivi politiċi ġodda mindu sar ir-Rapport tal-2016.

Il-Bulgarija, li kienet qiegħda tippresjedi l-EUSDR matul l-2018, introduċiet approċċ proattiv għall-kooperazzjoni fi ħdan l-istrateġija billi tat responsabbiltajiet għall-EUSDR u għall-Fondi SIE lill-istess ministeru.

Il-forum annwali tal-EUSAIR jospita b'mod regolari laqgħa kemm tal-ministri tal-affarijiet barranin kif ukoll tal-ministri responsabbli għall-fondi tal-UE mit-tmien pajjiżi parteċipanti, fejn tiġi adottata dikjarazzjoni.

---

13 Pereżempju l-programm transnazzjonali tal-Interreg għar-Reġjun tal-Baħar Baltiku: https://www.interreg-baltic.eu/home.html

14 Il-Koordinaturi Nazzjonali, il-Koordinaturi tal-Qasam ta' Prijorità, il-Koordinaturi tal-Pilastri, il-Koordinaturi tal-Objettivi, il-Mexxejja tal-Grupp ta' Azzjoni, il-Membri tal-Grupp ta' Azzjoni,....

15 Il-librerija Interact: http://www.interact-eu.net/search/node/macroregional%20strategies

Fl-EUSDR, is-soċjetà ċivili kienet involuta b'mod attiv fil-laqgħat ta' ċerti gruppi ta' tmexxija ta' Oqsma Prijoritarji kif ukoll fl-avvenimenti u l-fora annwali.

F'kooperazzjoni mal-proġett "LOS_DAMA!"16, iffinanzjat mill-programm Alpine Space, li nedew is-sindki tal-bliet Alpini (Munich, Vjenna, Turin, Trento u Grenoble), fil-marġini tal-ewwel konferenza EUSALP tal-Ministri tal-Ambjent f'Ottubru 2017, netwerk dwar it-tnedija ta' infrastruttura ekoloġika f'żoni urbani Alpini. Dan in-netwerk huwa l-ewwel pass speċifiku meħud fl-implimentazzjoni tal-EUSALP fil-livell muniċipali.

Monitoraġġ

Qed jiġu żviluppati għodod ġodda ta' monitoraġġ bl-appoġġ tal-programm ESPON17.

Dawn jikkonsistu f'sistemi ta' monitoraġġ territorjali, imfassla apposta għal kull wieħed mill-erba' makroreġjuni, li jimmonitorjaw is-sitwazzjoni dwar l-iżvilupp reġjonali bl-użu ta' indikaturi territorjali predefiniti. Is-sistema ta' monitoraġġ hija maħsuba biex tkopri l-kisbiet tal-għanijiet tal-politika. Se tipprovdi fehim tal-istrutturi territorjali u x-xejriet fi ħdan il-makroreġjun.

L-aċċess għall-finanzjament

Xi prattiki tajbin mill-programmi attwali tal-Fondi SIE jinkludu: sejħiet immirati, punti bonus għal proġetti b'rilevanza makroreġjonali, appoġġ dirett għal proġetti ta' strateġija, u l-parteċipazzjoni ta' rappreżentanti tal-MRS f'kumitati ta' monitoraġġ tal-programmi.

Fi Frar 2017, il-Kummissjoni organizzat żjara ta' studju għall-awtoritajiet ta' ġestjoni Rumeni tal-programmi operattivi tal-Fondi SIE, li tgħallmu dwar l-implikazzjonijiet prattiċi tal-EUSDR u dwar l-iżvilupp ta' ideat dwar il-mobilizzazzjoni tal-fondi tal-UE. Din l-inizjattiva tista' tiġi estiża għal pajjiżi parteċipanti oħra.

Abbażi tal-informazzjoni miġbura fir-rapporti ta' implimentazzjoni annwali tal-2017 dwar il-programmi tal-Fondi SIE, saru seba' sejħiet MRS immirati għal proposti permezz ta' programmi: tnejn fir-reġjun Baltiku, tlieta fir-reġjun tad-Danubju u tnejn fir-reġjun Adrijatiku-Joniku. L-għadd ta' programmi li investew il-fondi tal-UE fl-MRS jammontaw għal 29 fir-reġjun Baltiku, 14 fir-reġjun tad-Danubju, 4 fir-reġjun Adrijatiku-Joniku u 4 fir-reġjun tal-Alpi. Dan juri li r-rata ta' inklużjoni tal-prijoritajiet tal-MRS fil-programmi tal-UE hija direttament relatata mal-età tal-istrateġiji.

Sabiex jitkejlu l-ammonti ta' appoġġ mill-Fondi SIE mobilizzati għall-implimentazzjoni tal-proġetti makroreġjonali, dawn iċ-ċifri huma ppreżentati fid-dettall permezz ta' strateġija fid-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal li jakkumpanjaha. Madankollu, iċ-ċifri pprovduti mill-awtoritajiet tal-programm mhumiex dejjem kompletament komparabbli u għandhom jintużaw b'kawtela. Pereżempju, xi awtoritajiet jemmnu li l-baġit sħiħ ta' programm jappoġġa objettiv ta' ċerta strateġija peress li jikkonċerna l-istess qasam ta' politika (eż. l-ambjent), minkejja li l-proġetti ffinanzjati mhux neċessarjament ikollhom impatt makroreġjonali. Għalhekk, fl-SWD ġie deċiż li jitqiesu biss l-ammonti li jappoġġjaw proġetti individwali u mhux il-baġit kollu ta' programm (ħlief għal programmi transnazzjonali li jikkorrispondu għal ċerti MRS).

Komunikazzjoni

L-MRS kollha saħħew l-attivitajiet ta' komunikazzjoni tagħhom mill-2016.

---

16 http://www.alpine-space.eu/projects/los_dama/en/home

17 https://www.espon.eu/

L-awtoritajiet Sloveni, flimkien mal-Kummissjoni, użaw il- "ġimgħa makroreġjonali"18, organizzata kull sena f'pajjiżhom, biex joħolqu forum wieħed li jinkludi l-istrateġiji makroreġjonali kollha dwar il-midja u l-komunikazzjoni, fejn iffokaw b'mod partikolari fuq il-kontenut komuni, il-proċess parteċipattiv u l-għodod innovattivi.

L-iżvilupp ta' strateġiji ta' komunikazzjoni għall-EUSAIR u l-EUSALP għadu għaddej. Barra minn hekk, it-tfassil mill-ġdid tal-istrateġija ta' komunikazzjoni tal-EUSDR qed ikompli. Fl-EUSBSR, il-komunikazzjoni qed tipproduċi riżultati konkreti bħall-proġett "Let's Communicate"19.

Huma meħtieġa aktar sforzi biex tittejjeb il-komunikazzjoni interna u esterna. Dawn għandhom jiffukaw fuq id-definizzjoni ta' messaġġi komuni fil-lingwa/i nazzjonali, u b'hekk tissaħħaħ il-komunikazzjoni fil-livelli nazzjonali u reġjonali. Il-Komunikazzjoni teħtieġ ukoll li tkun aktar iffokata u mmirata, kif ukoll kostanti.

Kooperazzjoni bejn l-istrateġiji u bejn il-partijiet interessati

Il-kooperazzjoni ma' strateġiji makroreġjonali oħra tista' tirriżulta f'valur miżjud u għandha tiġi esplorata aktar. Diġà seħħet xi kooperazzjoni, speċjalment bejn l-EUSBSR u l-EUSDR, filwaqt li s-sħab tal-EUSAIR qed jikkunsidraw kollaborazzjoni ma' MRS oħra biex jibnu fuq l-esperjenza tagħhom (eż. mal-EUSDR dwar organizzazzjonijiet ta' mobilità u trasport jew mal-EUSALP dwar kurituri ekoloġiċi u proġetti ta' infrastruttura ekoloġika).

Fil-qafas tal-EUSALP, il-Fond tar-Reġjun tal-Alpi għall-Azzjoni Preparatorja20 (ARPAF) ta spinta lill-implimentazzjoni tal-istrateġija u l-kooperazzjoni fl-oqsma kollha. Ġie stabbilit Bord ta' Mexxejja tal-Gruppi ta' Azzjoni biex jiżgura li l-għarfien u l-esperjenzi jiġu skambjati b'mod permanenti fost il-gruppi.

2.2. Prijoritajiet tematiċi

Din it-taqsima tippreżenta kisbiet konkreti mill-erba' strateġiji makroreġjonali dwar prijoritajiet tematiċi magħżula. Aktar dettalji jinsabu fl-SWD.

L-EUSBSR kompliet tikkonsolida l-liġi tal-UE u għenet ukoll biex tifforma l-politika u l-iżvilupp (eż. fl-enerġija, fin-navigazzjoni, fl-ambjent u fit-tibdil tal-klima).

Taħt il-Presidenza Ungeriża fl-2017, il-forum annwali tal-EUSDR laqqa' flimkien partijiet interessati mir-reġjun tad-Danubju fl-oqsma tal-enerġija, it-trasport u l-ambjent. Erbatax-il pajjiż parteċipanti ħarġu dikjarazzjoni konġunta21. Il-Forum EUSDR tal-2018 li sar f'Sofia iffoka fuq it-tkabbir ekonomiku permezz tat-turiżmu u l-kultura.

Fl-EUSAIR, ġew identifikati opportunitajiet ewlenin għall-kooperazzjoni (għat-tkabbir blu, it-trasport u n-netwerk tal-enerġija, l-ambjent u t-turiżmu) li jistgħu jagħtu spinta lit-tkabbir u l-ħolqien tal-impjiegi.

Fir-rigward tal-EUSALP, twaqqfu sottogruppi li jaħdmu fuq suġġetti speċifiċi (eż. l-injam, it-turiżmu tas-saħħa, il-ġestjoni tal-ilma).

Ambjent u tibdil fil-klima

18 https://www.adriatic-ionian.eu/2018/06/11/save-the-date-mediterranean-coast-and-macro-regional-strategies-week-sep-2018-slovenia/

19 http://www.centrumbalticum.org/en/projects/lets_communicate!

20 Azzjoni preparatorja deċiża mill-Kummissjoni fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew.

21 http://www.danube-forum-budapest.eu/system/danube-forum-budapest/files/Declaration_of_the_6th_EUSDR_Annual_Forum.pdf?1508355644

Il-preservazzjoni tar-riżorsi ambjentali hija ġid pubbliku komuni u prijorità kondiviża bejn l-erba' MRS kollha. F'dan ir-rigward, l-MRS huma għodod importanti biex jiġu indirizzati diversi kwistjonijiet (eż. it-tniġġis, il-protezzjoni mill-għargħar, it-tibdil fil-klima u l-bijodiversità) u jappoġġjaw l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-UE.

Filwaqt li l-Kummissjoni adottat l-ewwel strateġija li qatt saret madwar l-Ewropa dwar il-plastik f'Jannar 2018, diġà twettqet ħidma sinifikanti fl-indirizzar tal-iskart tal-plastik fil-baħar fl-EUSBSR (eż. il-proġett BLASTIC22). Il-konklużjonijiet tal-laqgħa ministerjali tal-HELCOM23 f'Marzu 2018 irrikonoxxew li l-proġetti ta' interess komuni fil-qafas tal-EUSBSR għenu fl-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni għall-Baħar Baltiku.

Id-"Dikjarazzjoni Ioannina" ministerjali ta' Mejju 2017 tenfasizza kemm hija importanti l-Ekonomija Blu għall-iżvilupp sostenibbli fir-reġjun Adrijatiku u Joniku, inkluż għall-ġlieda kontra t-tniġġis tal-baħar.

Dikjarazzjoni konġunta tal-istati u r-reġjuni tal-Alpi dwar l-infrastruttura ekoloġika tal-Alpi (Ottubru 2017)24 iddikjarat li se jitwettqu għadd ta' miżuri speċifiċi biex ir-reġjun tal-Alpi jsir mudell għal infrastruttura ekoloġika.

Id-dikjarazzjoni konġunta tal-ministri responsabbli mill-EUSDR, adottata f'Ottubru 2017, tenfasizza l-importanza ta' mobilità nadifa u konnessa u soluzzjonijiet tal-enerġija li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent fl-iżvilupp ulterjuri tar-reġjun tad-Danubju. L-ewwel pjan integrat ta' ġestjoni tal-baċin tax-xmara Tisza qed jitħejja permezz tal-proġett JOINTISZA25, u tnieda mekkaniżmu ta' protezzjoni ċivili biex jiġi indirizzat it-tniġġis fix-Xmara Tisza mill-minjiera tal-melħ ta' Solotyvno fl-Ukrajna.

Riċerka/innovazzjoni u żvilupp ekonomiku

It-titjib tal-prosperità ekonomika tal-makroreġjuni huwa wkoll objettiv ewlieni tal-erba' strateġiji makroreġjonali.

Fl-EUSBSR, ġie stabbilit netwerk ta' Awtoritajiet ta' Ġestjoni tal-Fondi Ewropej għall-Iżvilupp Reġjonali biex jiġu żviluppati proposti dwar il-kollaborazzjoni transnazzjonali biex jgħinu lir-reġjuni jimplimentaw strateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti li jiffukaw fuq teknoloġiji nodfa. Se ssir ħidma fuq żewġ proġetti pilota taħt l-inizjattiva "Tkabbir Aktar Nadif"26: "Nidħlu fi Swieq Ġodda b'mod Konġunt" u "Kummerċjalizzazzjoni tal-Proteina bbażata fuq il-Foresti — Verifika u Titjib tal-Kwalità tal-Proteina".

Il-"Pjattaforma Pharma tal-Baħar Baltiku"27 tipprovdi wkoll pjattaforma ta' kooperazzjoni reġjonali biex jitnaqqsu r-residwi farmaċewtiċi fil-Baħar Baltiku. Fuq il-bażi ta' raggruppament ta' proġetti transnazzjonali (eż. it-trattament avvanzat tal-ilma mormi, il-ġestjoni tal-iskart, u l-kriterji tal-akkwist), il-pjattaforma se tgħin fl-iżvilupp tal-politika reġjonali u Ewropea dwar il-kwistjoni tal-farmaċewtiċi fl-ambjent.

---

22 https://www.balticsea-region-strategy.eu/news-room/highlights-blog/item/30-for-a-litter-free-baltic-sea

23 HELCOM: "Baltic Marine Environment Protection Commission - Helsinki Commission", http://www.helcom.fi/about-us

24 https://www.alpine-region.eu/sites/default/files/uploads/inline/956/eusalp_joint_declaration_green_infrastructure_final_en.pdf

25 http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/jointisza

26 https://www.balticsea-region-strategy.eu/attachments/article/590847/Niclas%20Forsling_ERDF%20MA-Network%20progress%20and%20current%20status%2013th%20of%20June%20at%20Annual%20Forum.pptx.pdf

27 https://www.balticsea-region-strategy.eu/news-room/highlights-blog/item/40-baltic-pharma-platform

Fir-reġjun tad-Danubju, twaqqaf ċentru biex jimplimenta taħriġ vokazzjonali doppju28 fl-industrija tal-kostruzzjoni, ibbażat fuq sħubija pubblika/privata, f'Chisinau (il-Moldova). Il-Pjattaforma ta' Strateġija ta' Speċjalizzazzjoni Intelliġenti29 tappoġġa l-iżvilupp ta' strateġiji ta' innovazzjoni fi proġett pilota li jkopri s-Serbja, il-Montenegro, il-Moldova u l-Ukrajna.

Għall-EUSAIR, is-sena tat-turiżmu bejn l-UE u ċ-Ċina u s-sena Ewropea tal-wirt kulturali 2018 qed jgħinu biex jiġi żviluppat turiżmu sostenibbli. Il-programm Interreg għar-Reġjun Adrijatiku u Joniku (ADRION) jappoġġja l-proġett "ADRION 5 senses"30 li għandu l-għan li jibni isem kummerċjali komuni għar-reġjun, u jippromovih fis-swieq dinjija.

Fl-EUSALP, ġew imnedija proġetti bħal "CirculAlps31" (il-promozzjoni tal-innovazzjoni, is-sostenibbiltà u l-ekonomija ċirkolari fil-ktajjen tal-valur tal-forestrija fir-reġjun tal-Alpi) jew AlpLinkBioECO32 (Norbtu il-ktajjen ta' valur tal-industrija b'bażi bijoloġika madwar ir-reġjun tal-Alpi).

Konnettività

Ġew implimentati attivitajiet ta' konnettività interessanti taħt l-istrateġiji makroreġjonali kollha.

Fl-EUSBSR, il-proġett "Baltic Link" jgħin biex jiġu implimentati l-Awtostradi tal-Baħar tat-TEN-T, u kien appoġġat mill-programm TEN-T u mill-Fond ta' Koeżjoni Pollakk. Huwa jindirizza konnessjoni nieqsa fit-trasport tal-merkanzija bejn l-Iżvezja u l-Polonja u lil hinn minnhom.

Fl-EUSDR, fi ħdan il-proġett FAIRway33, bdew joperaw bastimenti ġodda ta' stħarriġ. B'mod partikolari, bdew l-attivitajiet tat-tħammil fit-taqsima tax-Xmara Danubju li tifforma l-fruntiera bejn il-Bulgarija u r-Rumanija. Għall-ewwel darba twettqet ħarsa ġenerali lejn proġetti strateġiċi għal żmien qasir dwar it-trasport bl-art fir-reġjun tad-Danubju, bl-appoġġ tal-Bank Ewropew tal-Investiment.

Netwerks effiċjenti u sostenibbli tat-trasport u l-enerġija huma prekundizzjoni għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali tal-makroreġjun Adrijatiku-Joniku. Fl-EUSAIR ġiet stabbilita lista inizjali ta' proġetti li jikkonċernaw in-netwerks tat-trasport u l-enerġija b'valur miżjud makroreġjonali distint.

Fl-EUSALP, ġie żviluppat proġett dwar strateġiji loġistiċi biex tissaħħaħ il-bidla modali tat-trasport tal-merkanzija mit-triq għall-ferrovija permezz tal-ottimizzazzjoni tal-proċessi loġistiċi (Alpine Spider).

3. Sfidi

Kapaċità amministrattiva

L-istudju COWI34 jenfasizza l-persistenza ta' xi sfidi u jelenka l-ostakli għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-istrateġiji makroreġjonali li għandhom impatt negattiv fuq il-kooperazzjoni:

---

28 B'kombinazzjoni ta' edukazzjoni vokazzjonali, ipprovduta mill-iskejjel, ma' taħriġ prattiku pprovdut mill-kumpaniji.

29 http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3-platform

30 https://keep.eu/keep/project-ext/44652/ADRION+5+SENSES?ss=a785c5b10443932ecb3b4eef3ac00d06&espon=

31 https://www.alpine-region.eu/projects/circulalps

32 http://www.alpine-space.eu/projects/alplinkbioeco/en/home

33 http://www.fairwaydanube.eu/eusdr/

34 Ara n-nota f'qiegħ il-paġna 6.

- varjazzjonijiet istituzzjonali u fl-istaff;
- limitazzjonijiet fuq ir-riżorsi;
- id-differenzi fil-kapaċità ekonomika, istituzzjonali u amministrattiva;
- ktajjen ta' implimentazzjoni dgħajfa bejn dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet u l-implimentaturi ewlenin;
- ir-rappreżentanza u l-impenn insuffiċjenti min-naħa tal-pajjiżi parteċipanti kollha; kif ukoll
- nuqqas ta' oqfsa ta' referenza komuni.

Madankollu, l-istudju jidentifika wkoll ċerti fatturi li jistgħu jgħinu fl-implimentazzjoni tal-istrateġiji makroreġjonali:

- strutturi ta' kooperazzjoni li kienu jeżistu minn qabel;
- l-eżistenza ta' mexxejja;
- ubikwità ta' kwistjonijiet tematiċi bejn il-pajjiżi;
- l-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE;
- rekwiżit għal miżuri transnazzjonali konkreti, eċċ.

Barra minn hekk, l-istudju jippreżenta mudell ta' żvilupp tal-MRS:

- fażi I (it-twaqqif ta' sistema ta' governanza tal-MRS, il-bini tal-kapaċità individwali ta' implimentaturi ewlenin tal-MRS);
- fażi II (MRS tiġi mifhuma minn partijiet interessati esterni u tibda topera, il-bini tal-kapaċità istituzzjonali); kif ukoll
- fażi III (maturità tal-istrateġija li twassal għal miżuri u riżultati tanġibbli).

Dawn it-tliet fażijiet jistgħu jipprovdu qafas għall-iżvilupp ta' sistema ta' monitoraġġ li se tgħin biex jinżamm l-appoġġ politiku.

Governanza

Sistema ta' governanza effettiva teħtieġ bilanċ bejn tliet livelli ugwalment importanti: ministri, koordinaturi nazzjonali, u koordinaturi tematiċi.

Sabiex jiżdied il-profil politiku tagħhom, l-istrateġiji makroreġjonali jistgħu jibbenefikaw minn viżibbiltà politika pprovduta permezz ta' laqgħat ministerjali u dikjarazzjoni ministerjali flimkien mal-fora annwali, kif inhu l-każ għall-EUSAIR.

Il-possibbiltà li jiġu ospitati laqgħat ministerjali fil-fora annwali tal-EUSBSR ġiet diskussa fil-forum annwali f'Tallinn f'Ġunju 2018.

L-isfida ewlenija għall-EUSDR hija t-tnaqqis fil-momentum politiku fil-livell nazzjonali, li rriżulta f'livell baxx ta' parteċipazzjoni fil-gruppi ta' tmexxija ta' xi oqsma ta' prijorità. Minħabba li l-istrateġija hija proċess fit-tul, huwa vitali li l-kapaċità u r-riżorsi jiġu pprovduti kontinwament biex jimplimentaw l-istrateġija u jissaħħu l-mekkaniżmi nazzjonali ta' koordinazzjoni. Barra minn hekk, ġie rikonoxxut b'mod wiesa' li n-nuqqas, bejn is-sajf tal-2017 u l-ħarifa tal-2018, ta' korp komuni ddedikat għalkollox biex jappoġġa l-governanza tal-EUSDR (il-Punt tal-Istrateġija tad-Danubju) xekkel l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-istrateġija. Il-Punt ta' Strateġija l-ġdid, li huwa ospitat b'mod konġunt mill-Awstrija u r-Rumanija, issa jinsab għaddej u qed jaħdem.

Fl-EUSAIR, l-aspetti ta' governanza għadhom jiddominaw id-diskussjonijiet waqt il-laqgħat tal-Bord ta' Tmexxija tagħha. Id-distakk bejn l-impenn politiku, kif espress fid-dikjarazzjonijiet ministerjali, u s-segwitu effettiv kemm fil-livell amministrattiv kif ukoll dak

ta’ implimentazzjoni, għadu ma ġiex indirizzat. Jenħtieġ li s-sens ta' sjieda tal-istrateġija mill-pajjiżi parteċipanti jissaħħaħ b’mod konsiderevoli.

Minkejja li l-EUSALP qed tikseb aktar u aktar trazzjoni, għadha diffiċli li l-membri tal-gruppi ta’ azzjoni (AGs) jiġu mmotivati u jiġu pprovduti bil-kapaċità meħtieġa għat-teħid tad-deċiżjonijiet u kompetenza teknika. L-AGs ikomplu jappellaw lill-Istati u r-reġjuni biex jiżguraw li huma rappreżentati kif xieraq fil-laqgħat tal-AGs, u jipprovdu għal koordinazzjoni aħjar fi ħdan il-Bord Eżekuttiv sabiex tiġi żgurata direzzjoni strateġika effettiva ta’ miżuri u appoġġ politiku adegwat.

Il-kunċett ta’ governanza b’diversi partijiet ikkonċernati huwa appoġġat fil-biċċa l-kbira tal-istrateġiji makroreġjonali. Madankollu, parteċipazzjoni akbar min-naħa tas-soċjetà ċivili tista’ ssaħħaħ id-dimensjoni minn isfel għal fuq tal-istrateġiji. Il-parteċipazzjoni kbira tas-settur privat fil-fora tal-EUSAIR (eż. sessjonijiet bejn in-negozji) kienet apprezzata ħafna u tista’ tiġi replikata fi strateġiji oħra jekk ikun xieraq.

Programmazzjoni tal-politika

Fiż-żewġ strateġiji makroreġjonali l-aktar antiki, ir-reviżjoni tal-pjanijiet ta’ azzjoni mnedija fl-2018 tikkoinċidi b’mod favorevoli mal-eżerċizzju ta’ programmazzjoni tal-fondi tal-UE 2021–2027. Din l-opportunità trid tinħataf u għandhom isiru sforzi koordinati biex jiġi mmassimizzat il-valur miżjud ta’ dawn il-proċessi, li jinkludu l-għoti ta’ attenzjoni strateġika akbar lill-MRS.

Fl-EUSBSR, in-numru għoli ta’ prijoritajiet huwa ta’ tħassib. L-imsieħba għandhom jużaw ir-reviżjoni tal-pjan ta’ azzjoni bħala opportunità biex jiċċekkjaw jekk il-prijoritajiet kollha għadx għandhom ir-rilevanza makroreġjonali biex jiġġustifikaw l-inklużjoni tagħhom fl-istrateġija.

Fl-EUSDR, in-nuqqas ta’ sjieda politika hemm bżonn li jiġi indirizzat fir-reviżjoni tal-pjan ta’ azzjoni fl-2018–2019. Il-Kummissarju għall-Politika Reġjonali fakkar lill-koordinaturi tal-EUSDR dwar dan fil-laqgħa konġunta f’Ġunju 2018. Xi oqsma ta’ prijorità (eż. it-trasport intern jew it-turiżmu) għad iridu jipproduċu proġetti konkreti. L-allokazzjoni ta’ oqsma ta’ prijorità għandha tqis li ċerti pajjiżi mingħajr ebda rwol ta’ koordinazzjoni jixtiequ jiksbu qasam ta’ prijorità. Jenħtieġ ukoll li tiġi indirizzata l-kwistjoni tal-kapaċità amministrattiva . Dan jeħtieġ rispons xieraq fuq livell nazzjonali u reġjonali, prinċipalment fil-pajjiżi tal-Istrument għall-Assistenza ta’ Qabel l-Adeżjoni (IPA) u tal-Istrument Ewropew ta’ Viċinat (ENI).

L-Istati sħab fl-EUSAIR għandhom fehmiet differenti dwar il-prijoritajiet ta’ kooperazzjoni. S’issa, dawn kellhom it-tendenza li jiffokaw fuq proġetti b’kamp ta’ applikazzjoni dejjaq nazzjonali, minflok ma jaraw l-istrateġiji makroreġjonali bħala qafas għal bidla fil-politika li tiġġenera proċessi speċifiċi, netwerks interreġjonali, u pjattaformi kollaborattivi. Approċċ differenti jgħin lil dawn l-istati jibnu u jippjanaw miżuri li huma bbilanċjati aħjar mil-lat ġeografiku, u b’hekk ikollhom valur miżjud makroreġjonali aktar b’saħħtu. F’termini aktar ġenerali, hemm bżonn li l-prijoritajiet tal-EUSAIR jiġu rrikonċiljati ma’ politiki nazzjonali, reġjonali u settorjali kif ukoll ma’ dokumenti u proċessi ta’ strateġija (eż. il-proċess ta’ Berlin, l-istrateġija tal-Balkani tal-Punent, eċċ.).

Bħalissa ma hemm l-ebda ħtieġa li jiġi rivedut il-pjan ta’ azzjoni tal-EUSALP, għalkemm f’xi AGs ittieħdu azzjonijiet inizjali barra l-pjan ta’ azzjoni. Minflok, huma meħtieġa implimentazzjoni aħjar, komunikazzjoni, trasferiment ta’ riżultati u żvilupp tal-ħiliet fi ħdan l-AGs abbażi tal-pjan ta’ azzjoni eżistenti u se jkomplu jiġu żviluppati aktar fix-xhur li ġejjin.

Finanzjament

It-tnaqqis tad-distakk bejn l-MRS u l-opportunitajiet ta' finanzjament x'aktarx li jibqa' sfida għal xi żmien.

Il-programmi Interreg — minkejja l-ammonti limitati ta' finanzjament tagħhom — kellhom rwol sinifikanti fl-appoġġ tal-implimentazzjoni tal-istrateġiji. Madankollu, il-biċċa l-kbira tal-fondi tal-UE, kif ukoll sorsi nazzjonali u sorsi oħra ta' finanzjament, mhumiex faċilment disponibbli biex jappoġġjaw l-istrateġiji tal-proġetti. Dan jista' jispjega għaliex xi pajjiżi m'għandhomx impenn politiku u għaliex il-parteċipanti ma għandhomx kapaċità.

Id-djalogu bejn l-awtoritajiet ta' programmi ewlenin tal-UE u implimentaturi ewlenin tal-MRS jenħtieġ li jiġi promoss aktar. Il-ministeri inkarigati mill-koordinazzjoni tal-fondi tal-UE u l-MRS fil-pajjiżi parteċipanti għandhom rwol ewlieni f'dan.

Il-fażi ta' tħejjija tal-ipprogrammar ta' wara l-2020 toffri opportunità unika biex jiġi ppjanat u organizzat l-użu konsistenti tal-fondi tal-UE biex jiġu appoġġati l-objettivi tal-MRS. Il-koordinazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-programmi ta' finanzjament tal-UE u l-implimentaturi ewlenin tal-MRS għandha ssir kemm fi ħdan kif ukoll fost il-pajjiżi involuti f'MRS. Id-deċiżjonijiet tal-pajjiżi u l-azzjonijiet konkreti f'dan ir-rigward juru l-interess u l-impenn politiku tagħhom lejn l-istrateġiji makroreġjonali.

Komunikazzjoni

Il-viżibbiltà tal-EUSAIR għadha qed issofri minħabba nuqqas ta' komunikazzjoni, li tista' tingħeleb parzjalment jekk il-pjattaforma tal-partijiet interessati ppjanata kellha tiġi organizzata. Din itejjeb ukoll il-parteċipazzjoni u s-sensibilizzazzjoni tal-partijiet interessati sottonazzjonali li bħalissa għandhom rwol limitat fil-proċessi makroreġjonali.

Il-Komunikazzjoni tal-EUSALP ukoll għadha kwistjoni ta' tħassib. Minkejja li ġew żviluppati l-għodod ta' komunikazzjoni, hemm bżonn li jitjieb l-istabbiliment tekniku u, b'mod partikolari, ix-xogħol ta' komunikazzjoni relatat mal-kontenut. Strateġija ta' komunikazzjoni ffokata bbażata fuq messaġġi ta' politika miftiehma hija meħtieġa b'mod urġenti.

4. It-triq 'il quddiem

Fil-proposti tagħha dwar ir-regolamenti tal-politika ta' koeżjoni tal-UE għall-perjodu ta' wara l-2020, il-Kummissjoni tenfasizza kemm hija importanti l-kooperazzjoni bħala karatteristika trasversali tal-politika ta' koeżjoni, u tistieden lill-Istati Membri u r-reġjuni biex jintegraw aħjar din il-karatteristika fil-fażi li jmiss tal-ippjanar u l-ipprogrammar tal-politika nazzjonali u reġjonali. Dan jagħti sinjal qawwi u pożittiv lil dawk li diġà huma involuti fl-istrateġiji makroreġjonali, u jistedinhom jaħsbu minn qabel kif u għal liema prijoritajiet ewlenin il-programmi u l-istrateġiji makroreġjonali jistgħu jkunu ta' appoġġ reċiproku.

Dan jindirizza l-kwistjoni enfasizzata mill-istudju COWI li jiddikjara li "*il-koordinazzjoni mal-FSIE u l-programmi tal-UE tpoġġi eżiġenzi għolja fuq il-partijiet kollha involuti; u sal-lum, din il-koordinazzjoni ma ntlaħqitx b'mod sodisfaċenti.* Għalhekk hemm lok sinifikanti għal titjib fil-perjodu wara l-2020. "

F'dan il-kuntest, u b'kunsiderazzjoni tal-potenzjal tal-MRS, il-Kummissjoni tħeġġeġ lill-pajjiżi kkonċernati biex iniedu minnufih l-azzjonijiet li ġejjin:

1. Jenħtieġ li l-koordinaturi tematiċi tal-istrateġiji jivvalutaw is-sitwazzjoni ta' kull qasam ta' politika fil-konfront tal-mudell tal- "iżvilupp fi tliet fażijiet", ippreżentat fl-istudju tal-COWI, biex jiġu identifikati liema muturi jistgħu jintużaw aħjar, u liema ostakli għandhom

jingħelbu, jekk ikun hemm bżonn. Huma jistgħu mbagħad jagħmlu rakkomandazzjonijiet lill-koordinaturi nazzjonali tagħhom biex isolvu l-problemi identifikati, fejn xieraq.

2. L-implimentaturi ewlenin f'kull MRS għandhom ikomplu jtejbu l-mekkaniżmi ta' governanza tagħhom, bl-impenn u l-appoġġ tal-ministri tagħhom. Jenħtieġ li jfittxu sinerġiji u komplementarjetajiet ma' organizzazzjonijiet li diġà joperaw fil-makroreġjun u għandhom jippermettu lill-partijiet interessati reġjonali u lokali jikkontribwixxu għall-MRS (eż. permezz ta' pjattaforma tal-partijiet ikkonċernati). Għandhom ukoll ikomplu jippruvaw jimmonitorjaw aħjar il-progress tal-oqsma tematiċi differenti, u jsaħħu l-kapaċità tal-atturi involuti fl-implimentazzjoni tal-istrateġiji makroreġjonali.

3. Dwar l-EUSBSR u l-EUSDR, il-koordinaturi tematiċi u nazzjonali għandhom jużaw ir-reviżjoni tal-pjanijiet ta' azzjoni rispettivi tagħhom bħala opportunità biex jintgħażlu l-prijoritajiet ewlenin l-aktar rilevanti li għandhom l-ogħla valur miżjud tal-UE, u li jagħmel sens li għalihom jiġu mobilizzati l-fondi tal-UE u dawk nazzjonali.

4. Sabiex jibbenefikaw mill-qafas leġiżlattiv il-ġdid li se jsaħħaħ ir-rabtiet bejn il-programmi prinċipali, il-kooperazzjoni u l-istrateġiji makroreġjonali, l-attivitajiet li ġejjin għandhom jiġu previsti fil-proċess ta' programmazzjoni:

- *Fil-livell ta' kull MRS*: L-awtoritajiet tal-programm tal-UE fil-pajjiżi parteċipanti għandhom jikkoordinaw mill-qrib bejniethom mill-istadji bikrin tal-eżerċizzju ta' programmazzjoni 2021–2027. B'mod speċifiku, għal kull strateġija makroreġjonali, l-awtoritajiet nazzjonali responsabbli mill-fondi tal-UE għandhom jaqblu b'mod konġunt — f'kooperazzjoni mal-koordinaturi nazzjonali tal-MRS — dwar il-prijoritajiet makroreġjonali, il-miżuri, il-proġetti u l-mekkaniżmi ta' governanza ewlenin li għandhom jiġu inklużi fil-ftehimiet ta' sħubija rispettivi tagħhom (l-Istati Membri tal-UE) u d-dokumenti ta' programmar (qafas) pluriennali (pajjiżi mhux tal-UE)35.

- *Fil-livell ta' kull pajjiż parteċipi fl-MRS*: il-prijoritajiet, il-miżuri u l-proġetti maqbula u inklużi fil-ftehimiet ta' sħubija jew id-dokumenti ta' programmazzjoni pluriennali (qafas) għandhom imbagħad jiġu żviluppati fil-programmi rilevanti tal-UE36 b'mod koordinat mal-pajjiżi parteċipanti l-oħra. Biex jinkiseb dan, il-koordinaturi tematiċi u nazzjonali tal-MRS għandhom ifittxu li jibnu relazzjoni u kooperazzjoni aktar mill-qrib mal-awtoritajiet ta' ġestjoni tal-programmi rilevanti tal-UE (Fondi SIE u/jew IPA, kif xieraq) fil-livell nazzjonali, reġjonali u ta' kooperazzjoni. Huma għandhom jibdew djalogu, jidentifikaw b'mod konġunt oqsma rilevanti futuri ta' kooperazzjoni u jiżguraw li l-implimentaturi ewlenin tal-istrateġiji makroreġjonali jipparteċipaw u jikkontribwixxu fit-tħejjija tal-programmi 2021–2027.

5. Matul il-fażi ta' implimentazzjoni, il-prijoritajiet, il-miżuri u l-proġetti miftiehma mill-awtoritajiet tal-programm tal-UE bħala rilevanti għall-MRS, għandhom jitwettqu b'mod koordinat u sinkronizzat madwar il-pajjiżi MRS. Biex jinkiseb dan, jista' jkun hemm il-ħtieġa li l-fondi speċifiċi jiġu allokati bil-quddiem mill-programmi tal-UE inkwistjoni. Minbarra dawn il-miżuri u proġetti speċifiċi, il-programmi jistgħu wkoll jiżviluppaw u japplikaw kriterji tal-għażla ta' proġetti speċifiċi biex jinkoraġġixxu l-ħolqien ta' proġetti li

35 Il-proposta għal tali koordinazzjoni bikrija fost l-awtoritajiet tal-programmi tal-UE fi ħdan strateġija makroreġjonali ġiet l-ewwel ippreżentata mill-Ministri tal-EUSAIR fid-"Dikjarazzjoni ta' Catania" tagħhom li ġiet adottata fil-laqgħa ministerjali tal-24 ta' Mejju 2018: https://www.adriatic-ionian.eu/wp-content/uploads/2018/03/catania_declaration_approved.pdf

36 Għall-pajjiżi li mhumiex fl-UE, il-"programmi" għandhom jinftiehmu wkoll bħala "pjan ta' azzjoni".

jappoġġaw il-prijoritajiet ta' strateġiji makroreġjonali (eż. allokazzjoni baġitarja, sejħiet speċifiċi għal proġetti makroreġjonali, allokazzjoni ta' punti żejda għal proġetti li jikkontribwixxu għall-miri u l-azzjonijiet makroreġjonali, eċċ.).

5. Konklużjonijiet

Is-sħab involuti fl-istrateġiji makroreġjonali issa qed jiffaċċjaw mument ta' verità: it-tħejjija għal programmi matul il-perjodu 2021–2027 tipprovdi opportunità unika għalihom biex juru u jsaħħu l-impenn tagħhom għall-prijoritajiet tal-MRS, b'mod partikolari billi jintegrawhom fil-prijoritajiet tal-programmi tal-UE, grazzi għall-faċilitajiet ipprovduti taħt ir-regolamenti ġodda proposti.

L-istrateġiji makroreġjonali kisbu viżibbiltà politika u ġġeneraw aspettattivi għoljin ħafna. Madankollu, mingħajr impetu politiku konġunt fil-livell nazzjonali u reġjonali, l-impenn tal-atturi fuq il-post, filwaqt li huwa ta' valur kbir, mhux se jkun biżżejjed biex jiżgura s-sopravivenza tal-MRS.

Ir-rieda ta' kooperazzjoni u ħidma konġunta lejn għanijiet komuni, u t-twettiq ta' attivitajiet flimkien fi ħdan il-makroreġjuni, għandhom jiġu mill-pajjiżi parteċipanti u s-sħab, li huma mistiedna biex jagħmlu l-MRS l-aġenda politika komuni u ċentrali tagħhom.

Il-perjodu attwali ta' diskussjonijiet u negozjati dwar il-qafas leġiżlattiv u finanzjarju futur u programmi ta' appoġġ tagħhom jipprovdi opportunità unika, li ma tistax tintilef, għall-pajjiżi parteċipanti u msieħba biex jikkonfermaw l-impenn kondiviż tagħhom lejn prijoritajiet maqbula b'mod konġunt tal-istrateġiji makroreġjonali. Dan se jottimizza l-valur miżjud tal-istrateġiji makroreġjonali u jippermettilhom li jilħqu l-potenzjal sħiħ tagħhom.
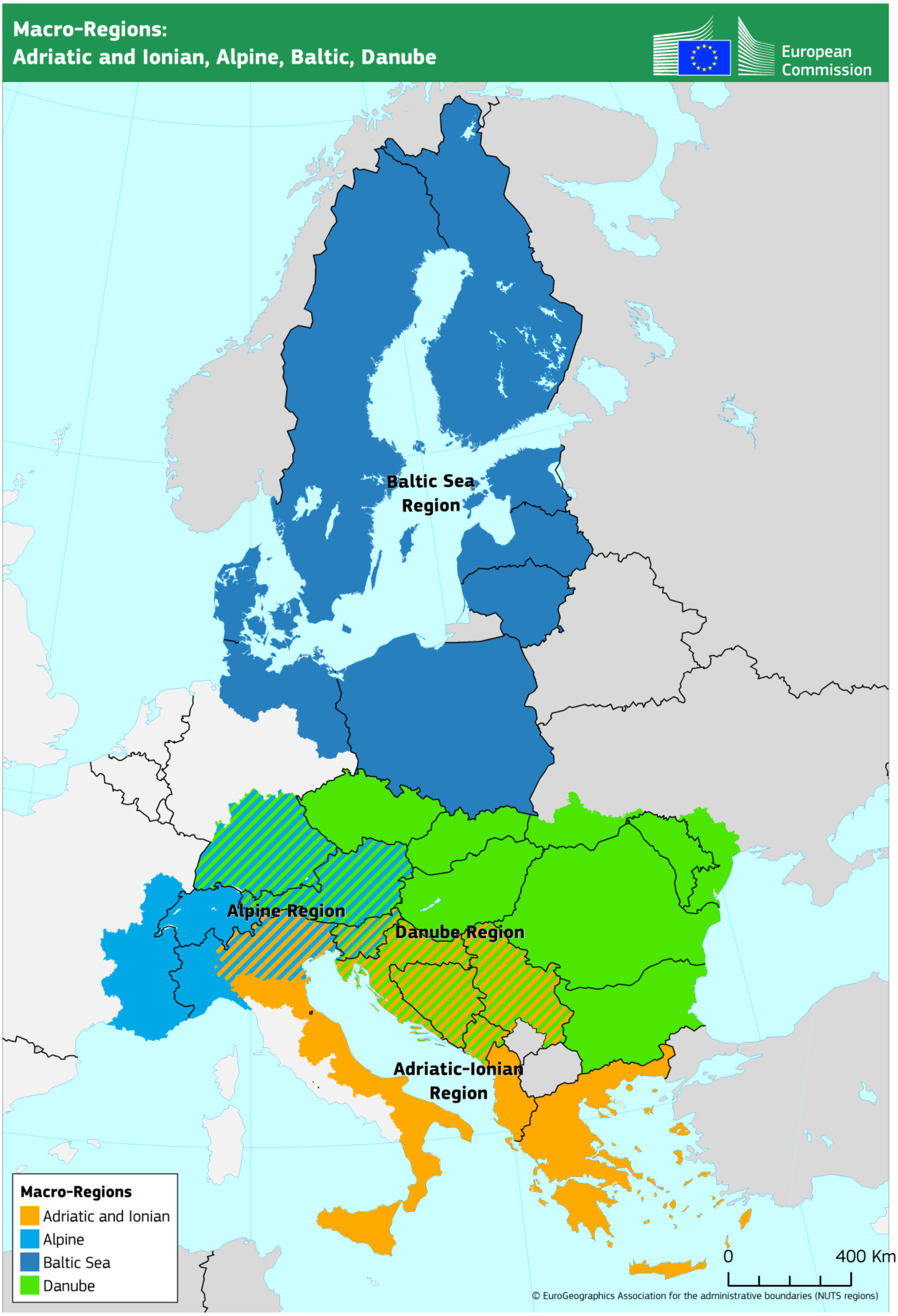
Appendiċi: Mappa ta' strateġiji makroreġjonali